

van dien, verantwoordelijk zouden kunnen werden geagt, zoo hebben wij ook uit hoofde van de hardigheid die er in zoude resideeren, om degeene die in 't geheel vrij gekent werden mede den misslag te doen boeten, goedgevonden door deselve ieder de helft, of in een eguale portie, de voorsz. ropias 75.428,10,6 te doen betalen, onverminderd nogtans de dispositie die U Wel Edele Hoogachtbaare daaromtrent, en ten aansien van het vorig ministerie met betrekking tot de geduite expeditie, mogten gelieven te maken.

Ondertusschen hebben wij ten opzichte van hetgeene het gemelde vorig ministerie bij missive van den 29^e november 1760 aanhalen dat, doen de leden geraadpleegd waaren over het voormelte point, de zaak reets te verre gevordert was om eenigsints te aarselen, sonder sig bespottelijk te maken en d' eere van de natie als met den voet te schoppen, niet kunnen voorbijgaan aan te merken dat men met die ijdele uitdrukking in Bengale in vroegere, en ook in dese dagen, al vrij wat heeft geschermt. Daar het in desen maar alleen was aangekomen om sonder bedoeling van iets dat de grootsheid en eere der natie ten grond hadde, door eendragtigheid en gepaste besluiten zig van een goede uitkomst te verzeekeren, onder voorhouding dat die, na onze gedagten, niet soude gemist hebben, als men zig ook aan dies uitvoering het meeste hadde laten gelegen sijn, in onderstelling dat zulks niet slechts geschiede om de eere der natie op te houden, maar een vrij aangelegener point, namentlijk om onsen handel en commercie in Bengale gerust en veylig te stellen. Daar nu het tegendeel niet alleen schade en schande te wege heeft gebragt, maar ook de eere der natie veragt, en onse vrije en geprivilegeerde handel den bodem ingeslagen was, sonder hoope genoegzaam van eenig herstel. Dog dat wij voor 't overige die zaak in zijn geheel latende, soudon afwagten in hoeverre U Wel Edele Hoogachtbaare in haare verantwoording soliditeyd zouden vinden.

Fol. 759v-761v.

(Helaas moesten er grote sommen worden uitbetaald om de onverzadigbare hebzucht van de moslimregenten te stillen en van hun kwellingen verlost te worden. Het bedrag van f 744.073, afgedwongen gedurende de blokkade van de loge te Kasimbazar en de gevangenschap van de secunde Arend Jacob de Wilde daar, is aanvaard. [fol. 762] Toen het water aan de lippen stond en de ondergang nabij was, moest de kleine nawab wel tevredengesteld worden. Hopelijk kan dit alles eens vergoed worden.)

Inmiddens zijn die afpersingen nog te harder, omdat d' onse daarbij nog de bespottig moeten ondergaan van dezulke die zig onse vrienden en geloofsgenoten veinsen en noemen. Gelijk gebeurt is aan de Europeesen die ter voldoening van het beloofde aan de kleinen nabab van Cassembazaar na Hougly zijn gezonden, welke door sipais en d' Europeesen in 's nababs dienst zijnde, niet alleen overvallen, tot op het hemd na uitgeschut en gevangengenomen, maar ook door de officieren der Engelschen in 't passeeren van haar campement bespot en uitgelachen zijn, in sooverre dat het een en ander door den nabab zelfs als een trouwloose daad, die hij zig schaamde, aangemerkt is.

Fol. 762r-v.

(Het is allemaal diep treurig, alsmede de desertie van 20 soldaten van de Compagnie. [fol. 763] De uitslag van het verzoek om op het gezag van de Engelschen de goederen t.w.v. ropia's 3525½ die bij die gelegenheid geroofd zijn, vergoed te krijgen, wordt afgewacht. Het bestuur is terecht niet ingegaan op het schandelijke voorstel van de vroegere interim gouverneur John Zephaniah Holwell te Calcutta om alle artillerie en oorlogsbenodigdheden onder andere aan de Engelschen in bewaring te geven, om te voorkomen dat ze door de nawab opgeëist worden. Tevens is het juist dat de raad te Calcutta is gevraagd te bemiddelen, toen de kleine nawab dreigde met zijn leger naar Hooghly te zullen komen om van de Compagnie de zijns inziens gedane beloften af te dwingen. De Engelschen hebben aangeboden te bemiddelen en dit was wegens de gevaarlijke situatie niet te vermijden. Daarom is het goedgekeurd dat de gecommitteerden voor de onderhandelingen met de Engelschen [fol. 764] gemachtigd werden neutraliteit en het niet aangaan van een verbond met de inlandse vijanden van de Engelschen en de nawab te beloven. Het bestuur werd daartoe door de intriges van gouver-